

Glasilo „Slovenskega osrednjega
čebelarskega društva za Kranj-
sko, Koroško in Primorsko“ s
sedežem v Ljubljani ter „Slo-
venskega čebelarskega društva
::: za Spodnje Štajersko“ :::

Urejuje

Frančišek Rojina,
nadučitelj v Šmartnem pri Kranju.

Leto XVI. 1913. Štev. 2. :

Izhaja 15. dan vsakega meseca ter se pošilja
članom zastoj. - Članarina znaša letno 3 K.

Naznanila osrednjega društva.

100 stotov neobdačenega sladkorja za 45 K 100 kg

razdeli okrog 10. marca „Slovensko osrednje čebelarstvo v Ljubljani“ svojim dosedanjim članom.

Naročila sprejema: „Slovensko osrednje čebelarstvo v Ljubljani“ do vštetelega

2. marca t. l.

Na poznejša naročila se ne bo oziralo.

Razpošiljal se bo neobdačeni sladkor brez izjeme **edino le v vrečah po 50 in 100 kg**. V manjših množinah se pod nobenim pogojem ne razpošilja, ker povzroča društvu preveč dela in stroškov. Le čebelarji, ki bi se zglasili, da osebno pridejo po sladkor, dobé tudi manjšo množino pri društvenem tajniku in blagajniku **Zirkelbachu v Ljubljani, Mala čolnarska ulica 9**, ako s seboj prineso vrečo.

Pri naročilu naj bo natančno in razločno zapisano ime in priimek, stan, kraj, pošta, davčni okraj, železniška postaja, število panjev in dostavek, ali se pošlje sladkor po pošti ali po železnici.

Pri skupnem naročilu podružnice ali več čebelarjev mora biti naveden vsak čebelar posebej, kje stanuje, davčni okraj, koliko panjev ima in koliko sladkorja želi. Spodaj pa skupno število panjev, množino sladkorja in podpis prejemnika in plačnika.

Opozarjamo naročnike v njih lastno korist, da pravilno navedejo pri naročilu število panjev, da si ne nakopljejo sitnosti in kazni. Vsled ukaza c. kr. finančnega ministrstva ne sme sedaj dobiti osimljen panj več kot 5 kg neobdačenega sladkorja skupno s tistim sladkorjem, kar ga je morda dobil v jeseni. Neobdačeni sladkor je pod strogo finančno kontrolo, zato mora društvo vsakega čebelarja naznaniti finančni oblasti, ki se potem po svojih organih prepriča o istinitosti napovedi. Tudi je v ukazu navedeno, da je neobdačeni sladkor namenjen le za nepremožne čebelarje.

Pri razdelitvi se bo odbor oziral predvsem na one naročnike, ki pripomnijo, da v jeseni niso dobili neobdačenega sladkorja.

Kdor bi ne dobil do 20. marca sladkorja, naj oprostí, da mu odbor ni mogel ustreči, ker je imel premalo blaga. Oziralo se bode nanj predvsem pri prihodnji razdelitvi.

Cenjene dosedanje člane opozarjamo, da se 3. štev. „Slov. Čebelarja“ ustavi brez izjeme vsem, ki do 15. marca ne poravnajo udnine 3 K, ali če jih ne naznaní podružnica. Kdor ne misli biti član, prosimo, da 1. in 2. številko vrne. Pomisljijo naj, da tisk lista in drugo društvo precej stane.

Opozarjamo tudi še enkrat cenj. člane, da je članarina zvišana od 2 na 3 K, kar je bilo priobčeno na drugi strani ovitka „Slov. Čebelarja“ št. 1. Zato prosimo člane, ki so poslali samo 2 K, da pošljejo še 1 K. List je zato obsežnejši in lepši.

Leto XVI.

V Ljubljani, meseca februarja 1913.

Štev. 2.

MESEČNA NAVODILA.

SPISUJE: JAN. STRGAR.

Februar.

Navodila, ki so veljala za januar, veljajo povsem tudi za ta mesec. Letos nismo bili do sedaj še preveč obdarovani s snegom, toda tembolj lahko pričakujemo, da se to še izpolni. Zatorej je mir tisto, za kar moramo skrbeti pri čebelah. Kolikor dalj ohranimo čebele pri miru, tem bolje je zanje. Vendar pa v močnejših panjih, zavetnejših legah in milejšem podnebju prične že začetkom mesca matica staviti zalego. Ako so čebele dobro vzimljene, t. j. na dobrem medu ali sladkorju, tedaj še ne potrebujejo vode od zunaj. Vse drugače pa je, ako prezimujejo na slabem, kristaliziranem medu. Pri takih ljudstvih nastane žeja, kar pomenja glasno šumenje v panju. Takim panjem je treba dati vode, kar pa je bolj težavno v tem času ali radi mraza celo nemogoče. Ako je gorkejša vreme, se pač zamore dati skoz žrelo, bodisi s pomočjo pitalne priprave, ki se vtakne skoz žrelo, in se natakne steklenica, napolnjena z nekoliko oslajeno gorško vodo. Tudi na vrhu pri vehi se z uspehom daje vode s pitalnim balonom, oziroma s pripravo, katera služi za balon; sicer pa se lahko uporabljajo namesto balona kar navadne steklenice, ki jih je dobiti poceni povsod. Omenjeni dve pripravi bode, upam, mogoče že dobiti pri gosp. M. Humeku v Ljubljani, in nista dragi. Priporočal bi, da si vsak čebelar nabavi posebno prvo, ki je pripravna za pitanje pri vseh panjih; tudi za kranjiče dobro služi. Pri kranjičih pa lahko damo vodo tudi v koritcih ali drugih plitvih posodah, ako so panji pravilno narejeni, da se da sprednja končnica z lahkoto odpreti. V gorkih dneh damo čebelam lahko tudi na jako enostaven način vode. K žrelom naložimo snega, ki se prične tajati, in čebele se prav pridno poslužujejo vode. To se posebno pri kranjičih lahko uporablja, ker čebele rade izletavajo.

Ta mesec pa je mogoče, da nastane lepo, toplo vreme vsaj za nekaj dni. Ako kaže toplomer v senci 8—12° C, in je mirno solnčno

vreme, je čas, da čebele vzdravimo k prvemu izletu, da se očistijo. Potrebno je, da vse priprave, ki so nam služile za obsenčenje panjev, take dni odstranimo. Žrela odpremo in jih pregledamo, ako ni kaj mrtvih čebel. Te iztrebimo za enkrat kar skoz žrelo. V to nam služi preprosta grebljica, ki si jo čebelar lahko sam naredi.

Vzemi kakih 50 cm dolgo ter kake 4 mm debelo žico, ki jo na koncu kakih 5 cm nadolgo raztolci, da postane ploščnata, in raztolčeni konec zavij v pravokot, in priprava, s katero skoz žrelo otrebimo mrtve čebele, je gotova. Iz kranjičev izletavajo čebele same rade, še prezgodaj. Drugače pa je pri panjih z gorkim delom in visokimi okvirji. Pri takih pa moramo večkrat ljudstva siliti k izletu, da se očistijo, in sicer na ta način, da vbrizgnemo med čebele gorke medene vode in da trkamo na panji; s tem čebele vzdravimo, da prično izletavati in se očistijo. Skrbeti je treba, da se čebele v par dneh očistijo. Ako bi katero ljudstvo izostalo ter bi utegnilo nastati dolgotrajajoče neugodno vreme, in bi se utegnilo ljudstvo na kakšen način vznemiriti, tedaj bi se čebele tudi deloma v panju očistile; s tem bi notranjščino panjů onesnažile, lahko pa iz tega nastane tudi griža, ki ima največkrat slabe posledke. Sploh potrebuje ljudstvo, ki se pred prvim izletom vznemirja, dosti več časa, preden se očisti, kakor pa ono, ki se ni vznemirjalo.

V dnevih prvega izleta moraš panji natančno opazovati, posebno proti večeru, ko so čebele že ponehale leteti. Popolni mir pomeni, da je v panju vse v redu. Ako pa čebele nemirno tekajo iz panjů in nazaj ter se nikakor nečejo umiriti, je skoraj gotovo znamenje, da je panj brez matice. Takih panjev sedaj še ne kaže natančneje preiskovati, ampak zaznamovati jih je treba. Ob prvem spomladanskem izletu nikakor ni dobro panjev odpirati in jih preiskovati znotraj; to delo odložimo za poznejši čas, ko čebele že redno izletavajo.

Le v slučaju napajanja ali ako domnevamo, da gre v panju zaloga živih h koncu, tedaj je panj previdno odpreti in mu dodati medu v satju; kdor pa teža nima, pomaga si za silo tudi s „kandis“ sladkorjem. Teža pomočimo v vodo in ga naložimo tik čebelnega gnezda, najbolje skoz veho. Od prvega spomadanskega izleta dalje potrebujejo čebele več medu, vode in gorkote; za poslednjo, ako nismo še dosti preskrbeli, moramo sedaj.

Ko so se čebele do dobra očistile, sprašile, in smo vse potrebno opravili, je najbolje čebele pripraviti zopet v popolen mir; to storimo najbolje, da žrela zopet zavarujemo proti solnčnim žarkom. Nikakor pa se ne sme čebelam zabraniti izleta na ta način, da bi se žrelo popolnoma zaprlo, ker bi se čebele zadušile, akoprav bi jim na drugi strani dali zraka. Na omenjeni način uničijo začetniki marsikakšen panj.

Ako zapade nov sneg, ga odkidaj vsaj za par metrov od čebelnjaka in ga potresi s senenim drobnom ali s kako drugo primerno stvarjo, potresanja s pepelom pa iz lastne izkušnje ne priporočam, ker se po razmočenem pepelu čebele onesnažijo in sprijemljejo.

Ako opaziš, da je kakšen panj grižav, tedaj je najbolje, da mu daš gorkega, razredčenega medu; s tem ga prisiliš, da se še bolj očisti. Potem ga oprezno in pri zadostni gorkoti preseli v drug snažen panj; okvirjev vzemi le toliko, kolikor jih čebele obsedajo, druge pa nadomesti s snažnimi. Samoobsebi je umevno, da mu daš tudi dobrega medu.

Pitanje s tekočim ali celo z vodo razredčenim medom je ob tem času škodljivo; le v milejšem podnebjju se je možno tega posluževati, vendar pa le sam med ali gosto vkuhani sladkor; poslednji je še skoraj boljši, ker manj sili k zaleganju in manj čebele vznemirja.

Sladkor kuhaj v razmerju na dva kilograma sladkorja en liter vode.

Končno še par opominov: Delaj in pripravljaj si potrebne čebelarke potrebščine! Pri izdelovanju panjev in okvirjev se drži predvsem natančnih mer! Kaj pa zaloga satovja, si jo že zažvepljal? Izpopolnui si teorijo! Čebelarke podružnice naj vsaj ta mesec imajo občne zборе; prirejale naj bi tudi redne mesečne sestanke, na katerih bi obravnavale razne čebelarke zadeve svojega okolišča.

ŽNIDERŠIČEV PANJ.

M. HUMEK.

(Dalje.)

5. Najvažnejše opravilo pri čebelarskem obratu v Žnideršičevem panju je pač prevešanje. To je v tesni zvezi z uspehom ali neuspehom tega sistema, ker ravno vsled prevešanja se Žnideršičev panj bistveno razločuje od drugih evropskih in ameriških panjev. Izvečine vsi drugi sistemi so prirejeni tako, da se medišče, ki ima drugačne okvirje kakor plodišče, odpre ali nastavi, ko je ljudstvo dovolj razvito, in je pričakovati izdatne paše. Čebele potem proustvoljno zasedejo medišče: to pa le tedaj, ako imajo prav izdatno pašo, kakor je bila n. pr. l. 1911. ponekod na hoji. Pri naši navadni, skromni paši ne dosežemo na ta način nič, ker čebele medišča niti ne zasedejo, ampak ostanejo raje v plodišču in — rojijo.

S pravilnim in pravočasnim prevešanjem v Žnideršičevem panju pa čebele prisilimo, da opuste misel na rojenje, s čimer dosežemo, da ostane vsa moč skupaj in izkoristi poletno pašo.

Iz nekoliko poročil je razvidno, da nekateri čebelarji še nimajo popolnoma jasnih pojmov o bistvu prevešanja. Vsem tem in vsem začetnikom nujno priporočam, da večkrat prebero Žnideršičev spis »Mo j panj in način mojega čebelarjenja« v »Slov. Čebelarju« iz leta 1910. str. 22. in 46.

Pri prevešanju se vsi okvirji iz plodišča prestavijo v medišče v istem redu kakor so bili spodaj. Samo matica in tistisat, kijo na njem najdemo, pustimo v sredi plodišča. Na vsaki strani tega sata pa takoj nato vložimo po štiri prazne okvirje z izdelanim delavčnim satjem, ali celimi umet-

nimi med stenami. Samo začetki ali celo prazni okvirji s povoščenim robom niso za to rabo.

Prevešanje se izvršuje, ko so čebele na višku svojega razvoja, in ko se bliža glavna paša. Iz poročil je razvidno, da so naši čebelarji prevešali v času od 24. aprila noter do konca julija, pretežna večina pa od srede maja da srede junija, to je v času, ko imamo pri nas poletno pašo.

Precej čebelarjev prevešanja še ni izvrševalo, ker čebele še razmnožujejo (pustijo rojiti) ali pa kot začetniki še niso imeli prilike za to opravilo.

6. Uspeh prevešanja je bil pri veliki večini izvrsten, prav dober, dober, dovoljen, v par slučajih manj dovoljen in pri enem samem čebelarju zelo slab, »nič drugega kot čebele in zalega«. Uspehi prevešanja bodo razvidni iz poznejših odgovorov zlasti na vprašanja 7., 8., 9. in 10. Splošno se uspehi nanašajo na preprečenje rojenja, izdelavo satja in posebno na donos medu. Povsod, kjer so označeni slabši uspehi ali neuspehi, je opaziti, da dotičnik prevešanja ni prav izvršil, ali pa so bile druge izredno neugodne razmere krive, da se to ni obneslo.

7. Odgovori na vprašanje glede rojenja prevešenih ljudstev niso sicer popolnoma točni. Vendar sem po natančnem preudarku prišel do precej zanesljivega zaključka, ki popolnoma odgovarja mnogoletnim izkušnjam našega čebelarskega mojstra g. Žnideršiča. Kljub prevešanju je namreč rojilo izmed okroglo 450 panjev samo 46, to je približno 10^{0/0}.

Iz različnih opazk je razvidno, da provzroča rojenje slaba paša, nepravilno postopanje pri prevešanju in pa nepazljivost pri oskrbovanju med glavno pašo. Ob dobri paši in normalnih razmerah so roji iz prevešenih Žnideršičevih panjev redka prikazen, in kdor pravilno in ob pravem času preveša, čez nekaj dni potem panji pregleda, izrezuje matičnjake in skrbno odstranjuje trotovino iz plodišča, mu roji ne bodo delali velike preglavice. Vsekako bo pa kljub vsej previdnosti tu in tam rojil kak panj, kar pa ni nikaka škoda, ker dober roj že pride prav vsakemu čebelarju.

8. Poročila pod to točko kažejo jako zanimivo dejstvo, da je matica pri 450 prevešenih panjih nekako v 40 slučajih (okrog 9^{0/0}) prodrla v medišče in tako onemogočila pravi uspeh prevešanja. Za vzroke tej nepriliki navajajo poročevalci različno. Najpogosteje se splazi skoz rešetko mlada, vitka, slabo razvita matica, zlasti tedaj, ako je v medišču veliko trotovine. Drugi vzroki so slaba, pokvarjena rešetka, slabo izdelani panji in nepazljivost pri pregledovanju. Nekemu poročevalcu je matica v kratkem času trikrat ušla v medišče.

9. Izmed vseh poročevalcev je čebele prevažal v pašo samo g. Žnideršič, ki je izkazal v tem oziru jako lep uspeh. Pač pa več drugih čebelarjev sodi, da mora biti ta panj posebno pripraven za prevažanje.

ČEBELARSTVO NA KRANJSKEM. FR. ŠTUPAR.

I.

Kranjska čebela uživa staro slavo, in Slovenci so bili že v davnih časih cenjeni čebelarji. Dobra snov in sposobna sila, to je dvoje sredstev, ki omogoča, da bi naše čebelarstvo moglo biti na vrhuncu, če bi mi imeli dosti trdnje volje in vztrajnosti v delu, izkratka: primeren delež podvzetnosti. Skrbeti bi morali, da ta vrhunec tudi dosežemo.

Ker je najboljša učiteljica preteklost, da se v sedanjosti uspešno pripravljamo za prihodnost, zato najprej pogledjmo, kako je bilo z našim čebelarstvom nekdanj. Za umevanje preteklosti nam morejo služiti zanesljivi pisani viri, ki jih pa, žal, večkrat zastonj iščemo; če jih ni, se kolikor toliko moremo ozirati na ustno izročilo, a sklepati moremo tudi iz splošnih dejanskih razmer.

Najboljše sredstvo, da bi izvedeli, ali naše čebelarstvo po količini napreduje ali nazaduje, bi nam morala biti čebelna statistika. Od l. 1869. dalje se ob ljudskem štetju štejejo tudi čebelni panji. Od tedaj smo imeli pet ljudskih štetij, ki se redno ponavljajo na 10 let. Uspeh teh štetij je razviden iz nastopnega pregleda kranjskega čebelarstva, ki nam kaže število panjev ob vsakem štetju v vsakem sodnem okraju, v vsakem okrajnem glavarstvu in v vsej deželi (glej pregled na 26. strani).

Ti podatki so samiposebi zanimivi; ker je pa razpredelnica pregledno sestavljena, mi ni treba dalje govoriti o njej. Opozoriti moram le na zadnje tri podolžne predele, kjer je iz čebelne štetve l. 1910. navedeno število panjev z nepremičnim, s premičnim in z mešanim satovjem. V teh številih je torej nekako pojasnilo o sedanjem kakovostnem razvoju našega čebelarstva.

Splošno število naraščanje panjev pa še ni dokaz, da so se čebele pomnožile v razmerju s številom prebivalcev. To se nam pokaže šele tedaj, če proračunimo, koliko panjev je v raznih dobah prišlo na gotovo število prebivalcev, n. pr. na 1000. Tak pregled nam kaže razpredelnica na 27. strani.

Leva stran te razpredelnice nam kaže število prebivalcev ob vsakem ljudskem štetju posebej¹, desna stran pa število panjev na 1000 prebivalcev v vsakem sodnem okraju, okrajnem glavarstvu in v vsej deželi.

Ta pregled nam pravi, da je l. 1869. prišlo na Kranjskem na 1000 prebivalcev 58 panjev, l. 1910. pa sto, torej je čebelarstvo zelo napredovalo, ker je v tej dobi število panjev veliko bolj naraslo, kakor pa število prebivalcev. — Ali je pa ta statistika zanesljiva?

Ni treba, da bi bil človek zelo star, da bi se mogel spominjati razmer iz leta 1869., saj je od tedaj preteklo komaj dobrih 40 let.

¹ Ta števila sem dobil iz raznih virov, zato se morda ne bodo popolnoma ujemala z vsakim statističnim izkazom o ljudskem štetju; vendar razlike ne morejo biti tolike, da bi bile za naše namene pomembne.

Število panjev na Kranjskem ob ljudskem štetju						Leta 1910 je bilo panjev		
v sodnih okrajih in okrajnih glavarstvih	31. decembra					z nepre-	s pre-	z me-
	1869	1880	1890	1900	1910	mičnim	mičnim	šanim
						satovjem		
Ljubljana, mesto	233	93	246	207	375	200	150	25
Črnomelj	904	333	1047	995	1277	633	589	55
Metlika	605	951	1205	492	684	610	30	44
Okr. glav. Črnomelj	1509	1284	2252	1487	1961	1243	619	99
Brdo	1205	1532	1641	1331	1698	1320	368	10
Kamnik	943	970	1244	1066	1508	1003	465	40
Okr. glav. Kamnik	2148	2502	2885	2397	32.6	2323	833	50
Kočevje	1215	1114	1595	1374	2040	921	1111	8
Ribnica	659	870	1310	857	1475	409	830	236
Velike Lašče	685	459	977	667	1332	762	275	295
Okr. glav. Kočevje	2559	2443	3882	2898	4847	2092	2216	539
Kranj	868	1104	1395	1544	1774	1504	184	86
Škofja Loka	683	1318	1727	1636	2244	1802	414	28
Tržič	380	494	785	734	726	710	—	16
Okr. glav. Kranj	1931	2916	3907	3914	4744	4016	598	130
Kostanjevica	1155	1329	1358	1360	1549	990	505	54
Krško	386	1492	1625	1390	1682	626	865	191
Mokronog	782	961	1119	1269	1501	1168	239	94
Radeče	684	721	887	852	885	739	51	95
Okr. glav. Krško	3007	4503	5049	4871	5617	3523	1660	434
Litija	1270	1253	2038	1976	2392	772	808	812
Višnja gora	765	1549	2872	1871	3268	1327	1340	601
Okr. glav. Litija	2035	2802	4910	3847	5660	2099	2148	1413
Ljubljana, okolica	1814	2672	3825	3442	3723	2327	1296	100
Vrhnika	1214	1693	1024	1600	1433	829	370	234
Okr. glav. Ljubljana, okolica	3028	4365	4849	5042	5156	3156	1666	334
Idrija	463	571	785	756	817	603	212	2
Cerknica	976	757	986	620	420	262	54	104
Logatec				799	821	433	368	20
Lož	755	538	749	832	902	440	462	—
Okr. glav. Logatec	2194	1866	2520	3007	2960	1738	1096	126
Novo mesto	899	1243	2365	2036	3249	1687	1502	60
Trebnje	677	1292	2130	1135	1789	920	180	689
Žužemberk	125	309	716	481	1157	360	607	190
Okr. glav. Novo mesto	1701	2844	5211	3652	6195	2967	2289	939
Ilirska Bistrica	263	244	478	719	862	168	694	—
Postojna	792	723	957	727	900	343	510	47
Senožeče	449	211	447	466	467	314	153	—
Vipava	501	797	1421	890	995	523	207	265
Okr. glav. Postojna	2005	1975	3303	2802	3224	1348	1564	312
Kranjska gora	86	1513	3380	1897	2197	1603	324	270
Radovljica	2767	3019	6901	5678	6352	5114	1236	202
Okr. glav. Radovljica	2853	4532	10281	7575	8749	6717	1:60	472
Skupaj na Kranjskem	25203	32125	49295	41699	52694	31422	16399	4873

Število prebivalcev na Kranjskem ob ljudskem štetju						Na 1000 preb. je prišlo panjev				
v sodnih okrajih in okrajnih glavarstvih	31. decembra					1869	1880	1890	1900	1910
	1869	1880	1890	1900	1910					
Ljubljana, mesto	22593	26284	30505	36547	41727	10	4	8	6	9
Črnomelj	17744	17817	16946	15548	14094	51	19	62	64	91
Metlika	11902	12071	11514	10752	10660	51	79	105	46	64
Okrajno glavarstvo Črnomelj . .	29646	29888	28460	26300	24754	51	43	79	57	79
Brdo	16188	16320	16772	16024	15547	74	94	98	83	109
Kamnik	22016	22759	23438	23996	23999	43	43	53	44	63
Okrajno glavarstvo Kamnik . . .	38204	39079	40210	40020	39546	56	64	72	60	81
Kočevje	18432	20331	19861	19409	19203	66	55	80	71	106
Ribnica	11399	12508	13431	13336	13062	58	70	98	64	113
Velike Lašče	8275	8955	9514	9561	9443	83	51	103	70	141
Okrajno glavarstvo Kočevje . .	38106	41794	42806	42306	41708	67	58	91	69	117
Kranj	23866	22776	22231	22512	22342	36	48	63	69	79
Škofja Loka	24032	23607	23913	23414	23090	28	56	72	70	97
Tržič	5906	5911	6481	7147	7433	64	84	121	103	98
Okrajno glavarstvo Kranj	53804	52294	52625	53073	52865	36	56	74	74	90
Kostanjevica	10895	11652	12490	12887	13788	106	114	109	106	112
Krško	15424	15915	16952	16868	17199	25	94	96	82	98
Mokronog	14205	14457	14607	14003	14911	55	66	81	87	101
Radeče	9504	8999	9188	9035	9606	72	80	97	94	92
Okrajno glavarstvo Krško	50028	51023	53237	53393	55504	60	88	95	91	101
Litija	20776	22428	23724	23157	24255	61	56	81	85	95
Višnja gora	11866	12518	13127	12812	12324	64	124	219	146	265
Okrajno glavarstvo Litija	32642	34946	36851	35969	36579	62	80	133	107	155
Ljubljana, okolica	36272	39208	42232	44708	52057	50	68	91	77	72
Vrhnika	14247	14829	15437	15120	15346	85	114	66	106	93
Okr. glavarstvo Ljubljana, okol.	50519	54057	57669	59828	67403	60	81	84	84	76
Idrija	13620	14410	15483	16232	16876	34	40	51	47	48
Cerknica	12738	14045	14831	8606	8289	77	54	66	72	51
Logatec				7233	7448				110	110
Lož	8794	9247	9959	8313	8395	86	58	75	100	107
Okrajno glavarstvo Logatec . . .	35152	37702	40273	40384	41008	62	49	63	75	72
Novo mesto	25241	26040	27248	28289	27996	36	48	87	72	116
Trebnje	9635	10084	9876	10115	10145	70	128	216	112	176
Žužemberk	9683	10369	11222	10566	9381	13	30	64	46	123
Okrajno glavarstvo Novo mesto	44559	46493	48546	48970	47522	38	61	108	75	130
Ilirska Bistrica	9893	10502	10791	11228	12037	27	23	44	64	72
Postojna	11852	12277	12359	13069	13479	67	59	77	56	67
Senožeče	6095	6674	6360	5530	5296	64	32	70	84	88
Vipava	12485	12050	11969	12085	12388	40	66	119	74	80
Okrajno glavarstvo Postojna . . .	41225	41503	41479	41912	43200	49	48	80	67	75
Kranjska gora	6720	6615	7170	9621	12791	13	229	471	197	172
Radovljica	20075	19565	19327	19827	21236	138	154	357	286	309
Okrajno glavarstvo Radovljica . .	26795	26180	26327	29448	34027	106	173	388	257	257
Skupaj na Kranjskem	463273	481243	498958	508150	525843	58	68	99	82	100

Tisti čas je bilo po naših vaseh še vse polno uljnjakov, ki so pa že deloma bili prazni; vsekako je bilo tedaj več uljnjakov kakor jih je sedaj, in tudi več čebel. Ker smo imeli že tedaj prazne uljnake, je to znamenje, da je že tedaj pri nas čebelarstvo pojemale, a pozneje je pojemale še bolj, kajti uljnaki so se vedno bolj praznili in polagoma tudi izginjali.

Statistika o čebelarstvu torej ni zanesljiva. Nezaupnost ljudi in neupravičen strah pred večjimi davki sta bila vzrok, da ljudje ob štetju niso vestno napovedovali števila panjev, ampak so jih nekaj zamolčali, kar seveda nikakor ni prav. Isti statistični izkaz nam pa tudi pravi, da ta strah, ta nezaupnost vedno bolj gineva, da se števila v izkazu vedno bolj bližajo resničnim številom, in to je dobra stran teh izkazov, ker imamo v zadnjih podatkih vsaj nekoliko opore. Ker so statistični izkazi najboljša podlaga za primerne odredbe v prid prihodnjemu zboljšanju, upajmo, da bodo naši čebelarji v prihodnje opustili vse pomisleke ter bodo po resnici povedali, koliko panjev imajo.

Vse kaže, da je bilo pri nas čebelarstvo nekdam splošno razširjeno. Urednik F. Rojina pravi v Janševem življenjepisu, priobčenem v Janševem »Popolnem nauku o čebelarstvu«¹: »Odkar so se pojavili Slovenci v zgodovini, jim je bilo čebelarstvo posebno priljubljen opravek. Stari zgodovinski viri nam večkrat omenjajo, da so že v prvih stoletjih srednjega veka Slovenci oddajali tudi strd kot davek, in v marsikakih starih graščinskih davčnih knjigah najdemo zapisano lepo število panjev in omenjeno, koliko je kaka hiša na Slovenskem dajala dohodka od čebel. Iz teh kratkih, po vsej naši domovini se nahajajočih zapiskov o čebelnem davku se nam jasno zrcali dejstvo, kako pridno in z ljubeznijo so gojili naši pradedje čebelo.«

Jasno je, da je moralo naše čebelarstvo biti nekdam vse bolj razvito kakor danes, in da so morali posebni vzroki vplivati na njegovo pojemanje; kajti čebelarjenje samonasebi je zelo zanimivo, plemenito opravilo, ki ga ne opusti rad, kdor se ga je lotil z ljubeznijo. Zanimivo in obenem poučno bi bilo poizvedovati po vzrokih, ki so nam tako omejili »sladko« opravilo.

II.

Čebelni izdelki so imeli včasih vse drugačen pomen, kakor ga imajo danes, kajti nekdam ljudje niso imeli toliko sladil, kakor jih imamo sedaj, in tudi za vosek ne nadomestil. To je bilo povod, da je bilo čebelarstvo bolj potrebno in bolj razširjeno, kakor je dandanes. Čebelarstvo je pa tudi prijetno opravilo, je čebelarju v zabavo in mu bistri um, ker ga navaja k opazovanju. Vsled tega so čebelarji boljši opazovalci in boljši poznavalci prirode.

¹ Izdalo Slovensko osrednje čebelarsko društvo v Ljubljani. Založil J. N. Babnik. Tisk J. Blaznika naslednikov. 1906.

Poleg ljubezni do prirode in skrbi za čebelne pridelke so čebelarstvo pospeševale tudi socialne razmere, ki so bile nekdam vse drugačne, kakor so danes. Gospodar prejšnje čase ni mogel dobiti boljšega razvedrila, kakor če je sedel k uljnaku in je tamkaj opazoval pridne čebelice. Sicer bi se pa tudi še dandanes marsikomu bolj priporočalo opazovati čebele, kakor pa da poseda po gostilnah.

Neprestano bavljenje s čebelami je Slovence naredilo za izborne in čislane čebelarje. Dr. J. Gruden pripoveduje v »Zgodovini slovenskega naroda« (str. 164)¹ da so še v 12. stoletju živeli po Nižjem Avstrijskem Slovenci, ki so jih samostani in škofije zlasti zato radi imeli po svojih posestvih, ker so bili priznani čebelorejci in so jim pridelovali potrebni vosek za cerkveno rabo, poleg tega pa še sladko medico. Slovenstvo je v tamošnjih krajih uničila ostra severna sapa, slovenske čebelarje so pa tudi še pozneje čislali.

Ko je l. 1769. na ukaz cesarice Marije Terezije avstrijska gospodarska družba za pospeševanje čebelarstva nastavila na Dunaju učitelja čebelarstva, je za to službo izbrala Slovenca Antona Janša z Breznice na Gorenjskem, ki jo je opravljal do svoje smrti l. 1773.

Janšev učenec Martin Kuralt iz Žabnice pri Škofji Loki je v Levovu na Poljskem ustanovil l. 1806. praktično čebelarško šolo ter je v letih 1807. in 1808. tudi na levovskem vseučilišču predaval o čebelarstvu.² Slovenci smo torej dali Avstriji prve učitelje, ki so pouk o čebelarstvu vršili na strokovnih in visokih šolah.

(Dalje.)

MEDARJI — RAZŠIRJEVALCI GNILOBE!

AVGUST BUKOVIC.

O vseh mogočih stvareh lahko bereš v Čebelarju, marsikaj zelo važnega pa vendarle pogrešaš. Na primer: meni ne gre v glavo, da se medarji — pijavke naših čebelarjev — v miru puste, dasi so največji škodljivci čebelarstva. Mnogo let že razširjajo gnilobo, vede in nevede, napravili so čebelarjem ogromno škodo, in vendar se nihče ne oglasi, da bi opozoril čebelarski svet na te ljudi in njih kvarno početje, Kot prodajalci medu - pitanca pa zaslužijo, da se z njimi nekoliko obširneje pečemo, kajti ravno sedaj je čas za to najprimernejši.

Vsled lanske slabe letine je namreč domalega vsa posoda za med prazna, in v skrbeh si, kje boš kupil pitanec za tiste panji, ki si jih jeseni za silo založil s sladkorjem. Navidez je rešitev te skrbi enostavna, v resnici pa ni. Res je sladkor nekako nadomestilo medu, toda le za zimski čas. Spomladi pa potrebuje čebela medu, in ni ga nadomestila, ki bi imelo v sebi tiste čudodelne snovi, kakor jih ima med. Naj čebela

¹ Izdaja Družba sv. Mohorja v Celovcu.

² Dr. Remes: Abbé Martin Kuralt — v »Zborniku« Slov. Matice, XIV. zvezek, 1912.

sladkor nevemkolikokrat predela: spomladi ne bo nikdar primerna hrana zanjo, oziroma za njen zarod. Ne tlači ga torej v panj, vsaj od sušca naprej ne!

Našemu kmetskemu čebelarju, zlasti iz ljubljanske okolice, ne napravlja skrb za pitanec nobene zadrege. Svoj piskrc stisne pod pazduho in se zateče k medarju, ki mu seveda z veseljem postreže s svojo godlo. Zadovoljna sta oba, ali čebelar ne dolgo, kajti kmalu opazi, da so tisti panji, ki jim je pokladal med od medarja, postali gnilobni. Kmet-čebelar si zaradi bolezni ne beli glave, saj mu je stara znanka izza prejšnjih let! Usmrajeni panji ostanejo v ulnjaku do jeseni, po paši jih pa dobi — medar. Ker podirajo panji pri medarjih ljudje, ki nimajo pojma o čebelarstvu, kaj šele o gnilobi, se med iz usmrajenih panjev stiska skupaj z medom iz zdravih panjev ter prodaja potem kot pitanec. Garancija, ki ti jo nudi medar pri nakupu pitanca, potemtakem ni vredna počenege groša, kajti ni še dovolj, da je pitanec čist, brez primesi (ajdove moke), biti mora tudi od zdravih čebel.

Povsem naravno je, da gnilobe v ljubljanski okolici neče biti konec, saj skrbe zanjo prav po očetovsko čebelarji in medarji. Leto za letom prodajajo medarji pitanec, ki je v njem kal te bolezni, in vsako jesen romajo vsi usmrajeni panji pod medarjev nož.

Da so pri nas take razmere mogoče, smo v prvi vrsti krivi sami, ker se nismo za početje medarjev dovolj brigali, kriva je pa tudi gosposka, in sicer v večji meri, ker se ji ni zdelo vredno napraviti zakona v obrambo čebel pred gnilobo. Šele sedaj se nam tak zakon obeta, toda kdo ve, kdaj bo iz te moke kruh...

Kaj nam je storiti spričo teh razmer? Odgovor je lahek: na vseh podružničnih zborih in predavanjih naj se svare čebelarji pred nakupom medu pri medarjih. Tudi posamezni člani naj pojasnjujejo nedvednim čebelarjem, kakšen je medarski pitanec, in gotovo bo ta pouk pri marsikomu zalegel. Za Ljubljano in okolico bo pa treba ustanoviti posebno čebelarstvo podružnico, ki bo imela posla čez glavo že z medarji samimi, poleg tega pa še s čebelarji, ker je ravno v ljubljanski okolici čebelarstvo najbolj zanemarjeno. Po par letih preudarnega, premišljenega dela se morajo pokazati uspehi, in s kmetov ne bodo več kazali na nas s prstom...

Ti, Janez Neroda, ki kupuješ pitanec pri medarjih, pa stopi pred ogledalo! Videl boš v njem čebelarja, ki je toliko moder, da prodaja jeseni za slepo ceno svoje pošteno blago, spomladi pa lazi okoli medarjev in kupuje za drag denar šmir, oha! čem reči garantirani pitanec. Janez, pomiluj tega čebelarja in zapomni si ga, da boš vedel, kakšen je nespametnež na pogled. Če te je pa volja, se lahko pomeniš ž njim po stari kranjski navadi, morda mu ostane potem za vedno v spominu, da je **medarski pitanec strup za čebele.**

MURSKIM POLJANCEM V SPOMIN.

IV. JURANČIČ.

Dunajski »Bienenvater« prinaša v 1. številki t. l. poročilo, kako so v preteklem letu člani »Čebelarke podružnice v Brucku ob Muri« na Zgornjem Štajerskem čebele na pašo vozili na divno Mursko polje. Poizkušnje z 20 panji so baje vršili že prejšnji dve leti; ker jim je pa ugajalo, so prišli zadnje leto s 180 panji. Dotična občina je pri c. kr. okr. glavarstvu vložila pritožbo, pa seveda — brez uspeha. Nekdo je bil še celo tako ljubezniv, da je takoj Nemce v Bruck obvestil o protestu. Take vrle rojake torej imamo Slovenci med seboj! Tujec jim je ljubši nego rodni brat! Ko so Nemci čebele pripeljali, so že na kolo-dvor dobili orožniško asistenco, ter se je pozneje okoli njihovih čebel-njakov pridno patroliralo. — Končno omenjajo v poročilu, da so kljub nastalemu deževnemu vremenu panji pridobili na teži 10–16 kg, kar znese okroglo 2340 kg. To jim je tako ugajalo, da že zdaj obljub-ljajo, da prihodnjič zanesljivo zopet pridejo. Menda bo šlo to, kakor pri ropajočih čebelah: vsak povrat v večjem številu!

K temu bi se dalo marsikaj govoriti, a omejimo se le na to: tukaj jim hitro zadiši, kjer bi se dalo Slovenca izrabljati, drugače smo jim »tolovaji«, — »psi«! Proti temu se ne da veliko storiti; ko bi se vsi zedinili, da bi jim nikdo ne dovolil prostora, a kje smo še glede slož-nosti!

Da bi ondotni domači čebelarji v prihodnje nastopali vsaj proti morebitnim sirovostim in nerednostim, naj sledi tukaj nekoliko toza-devnih odlomkov iz najnovejše čebelarke postave za Nižje Avstrijsko. Ta postava sicer za nas ni povsem merodajna, vendar se je nadejati, da bi se več ali manj upoštevala, ker za Štajersko sploh nobene take postave ni.

§ 3. Le zdrave čebele, ne pa take iz okuženih čebelnjakov se smejo na pašo prevažati . . .

Župan dotične občine, kamor se čebele na pašo pripeljejo, mora postavljati čebelnjakov urediti po tem redu, kakor se prijavijo. Pri tem se ima ravnati po izjavah in nasvetih enega občana-čebelarja kot izvedenca. (Izvedenec bi mogel gotovo biti le kak član čebelarkega društva, oziroma podružnice ter od iste izvoljen, ne pa tak, ki bi se županu zljubilo.)

V smeri izleta morajo posamezni čebelnjaki biti najmanj 150 m vsaksebi ter 100 m oddaljeni od javnih cest in potov.

Kdor pripelje čebele na pašo, se mora pri županu izkazati z do-voljenjem dotičnega posestnika, kateri mu je dovolil na svojem po-sestvu čebele postaviti . . .

Lastnik pripeljanih čebel mora pritrditi na panji vidno svoje ime in bivališče ter število ljudstev.

§ 4. Čebele na tujem posestvu se sme le s privoljenjem posestnika (najemnika) postaviti.

Posestnik sosednega zemljišča more ugovarjati, ako se panji postavijo manj kakor 25 m od meje.

§ 5. Za vsako škodo, ki jo povzročijo na pašo pripeljane čebele, ako ni iste zakrivil poškodovanec sam, in ako se ne more naravnost dokazati, katere čebele so škodo storile, jamčijo lastniki vseh na pašo pripeljanih čebel v okolišu 1 km v premeru, in sicer nerazdeljeno (vsi skupaj).

Domači čebelarji se pri tem ne vštevaajo, četudi so njih čebele v označenem okolišu.

§ 6. Od vsakega na pašo postavljenega panjú je posestniku zemljišča plačati pašnine 20 vinarjev za vsakokratno pašno dobo, ako se ni drugače dogovorilo (torej se sme tudi več — poljubno).

POSPEŠEVANJE PRODAJE MEDU PO PODRUŽNICAH.

IV. JURANČIČ.

Preprostim čebelarjem na deželi provzročča prodaja medu včasih težave, posebno ob boljših letinah. Sicer je to nekaka »prijetna nadloga«, kakršne bi si marsikdo še želel. Vsekako pa v takih krajih, ki so od mest, železnic in še morebiti od ugodnih cest oddaljeni, prodaja po pošteni ceni ni tako lahka reč. K temu še pripomore dejstvo, da za to ni vsak enako spreten ter s trgovskimi talenti obdarovan.

Po nekaterih krajih so se že izrazile želje po ustanovitvi »Čebelarških zadrug«, ki bi naj izvrševale prodajo čebelnih pridelkov. Vsakdanja izkušnja nas pa uči, da je združništvo, izvzemši denarne zavode, še danes na Slovenskem kočljiva reč; zlasti take specialne zadruge, ki niso splošnega pomena, nimajo še trdnih tal.

Podružnice »Slov. čebelarskega društva za Sp. Štajersko« na podlagi obstoječih pravil ne morejo prodaje pridelkov vzeti popolnoma v svoje roke, da bi namreč podružnice prodajale na svoje ime, pač pa zamorejo na podlagi § 3. b) podružničnih pravil prodajo pospeševati, podpirati, članom pomagati ter jim iti na roko. Pri tem je seveda vsakemu prosto, da lahko prodaja sam, ali se poslužuje podružnične pomoči in njenega posredovanja. Taka prodaja bi se uredila nekako sledeče:

Vsak član, ki hoče tem potom med prodajati, naznani množino in kakovost medu podružničnemu vodstvu, katero vodi čez to posebno knjigo.

Podružnica naznani blago v časnikih, in sicer ne na svoje ime, temveč: Udje Čebelarske podružnice v imajo . . . kg medu (kakega, spomladnega, lipovega, kostanjevega, poletnega, travniškega, pla-

ninskega, ajdovega itd.) na prodaj. Cena . . . (v kakih posodah), cena posode (od katere pošte, železniške postaje). Blago zajamčeno pristno. Oglasiti se je pri J. J., načelniku »Čeb. podružnice v«, pošta . . .

Ko so člani naznanili, koliko je medu za prodajo, se naročijo posode, seveda skupno, da se prihrani nekaj voznine. Vsak član pove, koliko posode rabi. V nekaterih krajih se proda več medu v steklenicah, n. pr. pri večjih mestih, kopališčih, letoviščih itd., v drugih pa imajo rajši ploščevinaste posode, ker so ceneje. Za nakup steklenic se priporoča znana tvrdka Fr. Strupi, Celje. Ploščevinaste posode 4 $\frac{1}{2}$ kg, ki so posebno pripravne za poštno pošiljatve, pa se dobijo pri Heinrich Deseife, Oberhollabrunn, N. Ö. Poslednje bo gotovo v kratkem imel v zalogi tudi P. Majdič v Celju. Posode se naj napolnijo, dokler je med še tekoč. Na vsako posodo se prilepi etiketa, na katero se zapiše ime dotičnega čebelarja, kakovost, množina in cena medu. Seveda se mora na tehtnici določiti vsebina vsake posode. Kdor hoče med prodati v večjih množinah, torej »na debelo«, si nabavi večje posode; sicer pa se »na drobno« dražje proda.

Za pripravljanje poštnih pošiljatev, izvrševanje naročil, oziroma razpošiljanje medu se izvoli eden izmed članov, ki ima za to nekoliko spretnosti ter stanuje v bližini pošte. Temu »razpošiljatelju« izroči vsak član gotovo množino medu, n. pr. 10—15 kg v posodah prirejene in stehtanega, da ga ima vedno pri rokah za takojšnjo odpošiljatev. Ko je tega zmanjkalo, prinesejo zopet toliko. Vsaka pošiljatev se izvrši pod imenom lastnika, katerega ime je zapisano na posodi. Zato se ne moreta dve posodi različnih lastnikov enemu naročniku oddati, temveč, kadar zmanjka blaga, člani zopet prinesejo. Pri tej uredbi dobi vsak član svoj denar od kupca naravnost na svoj naslov, ker se pošiljatev glasi na njegovo ime. Pošiljatve se vršijo vse po povzétju, razen dobro znanim odjemalcem. Pošiljatelju se za izvrševanje in odpravljanje na pošto prisodi primerna odškodnina. Ako je v podružnici n. pr. 1000 kg medu na prodaj ter se mu da od 1 kg 5 v., ima od vsega vkup 50 K. Sicer je pa to stvar podružničnih članov, da se tozadevno dogovorijo, kakor okoliščine zahtevajo.

Ves med se pa seveda mora pred odpošiljanjem natančno pregledati in preiskati, da je snažen, zrel, sploh brez vse napake. Zato se izvoli izmed članov par (2—3) zanesljivih in sposobnih mož, ki pri vsakem čebelarju na domu pregledajo med, preden se je spravljal v manjše posode. Razen tega pa zadene jamstvo in odgovornost itak vsakega lastnika samega, ne pa podružnice. Ta komisija povsod zapiše množino, kakovost in barvo medu; slabega in za prodajo nesposobnega pa izključi.

Vsak čebelar mora sploh skrbeti, da je njegov med dober, pristen, nepomanjkljiv. Pošteno blago je vredno poštene cene ter privabi vedno več odjemalcev. Nasprotno pa, kdor enkrat kupi slabo blago, po dotičnem prodajalcu ne bo več vprašal. Čebelarji morajo biti torej pošteni, zvesti, zanesljivi, sicer na skupno delo ni misliti.

Da se doseže dovolj odjemalcev, mora biti tudi reklama povoljna. Naznanjati se mora torej večkrat, najmanj vsak četrta leta po dvakrat zapored in v več časnikih. Pri tem se ne gre za stranko ne za narodnost, vsak bolj razširjen časopis je poraben, tudi nemški.

Stroški za inserate, voznino, posode itd. se na posamezne člane razdelijo, menda razmeroma na množino medu slehernega. Pri tem skupnem postopanju pride na posameznika veliko manj stroškov, kakor če bi to storil vsak zase. Ako bi n. pr. reklama znesla 35 K in drugi stroški 10 K, pride pri 15 članih na vsakega le 5 K, za kar bi se komaj v enem časniku objavilo.

Končno se moramo še pogovoriti o tem, kar je pri vsaki prodaji najvažnejše, t. j. cena. Ravno glede cene medu smo slovenski čebelarji še najbolj needini; mnogi ne znajo svojega blaga ceniti. Previsoko ni prav, per nizko pa je pravzaprav smešno, ter vsak sam sebi škoduje. Ta nedostatek se je ravno v Celju na razstavi pokazal; bilo je dovolj prav finega medu po 1 K. Vsak, celo slabši med mora biti vedno dražji, kakor sladkor; kar pa je lepega, svetlega, poletnega blaga, pa po 2 K, planinski celo po 3 K. V mnogih krajih, blizu kopališč, velikih mest, letovišč itd. se še dražje proda. Pametni ljudje vedo, koliko dober med stane, ter ga tudi po pošteni ceni radi kupijo, saj morajo mnogokrat po mestnih trgovinah pravo »brozgo« po K 1'50 in še dražje plačevati.

Želeti je, da bi se v naših društvih potrebno storilo glede ureditve cen čebelnih pridelkov. Ko bi se zagotovili zanesljivi viri, ki bi poročali cene mesečno n. pr. iz Trsta, Ljubljane, Gradca in Dunaja »Čebelarstvu« v Ljubljano, ki bi jih redno objavljalo v »Čebelarju«; to pa seveda za slabši, boljši in najfinejši med.

Izkušal sem tukaj orisati nekako skupno prodajo, kolikor jo namreč podružnična pravila dovoljujejo. Pri tem pravzaprav ni druge skupnosti, kakor reklama, naročevanje potrebščin in odpošiljanje. A tudi nevarnosti ni nobene, ker vsak član jamči le za se in svoje dobro ime, denar pa dobi potom pošte sam v roke. Cenjenim čitateljem izročam te vrstice v pretres; kdor je v tej zadevi bolj izkušen in duhovit ter ima kaj dodati ali izpopolniti, bo storil to dobri stvari v korist.

ČEBELARSKA RAZSTAVA V CELJU OD 15. DO 19. SEPTEMBRA 1912.

(Konec.)

Zaključila se je razstava dne 19. septembra ob 3. uri popoldne z deljenjem daril. Razsodniki so bili: šolski svetnik Koprivnik v Mariboru (pred kratkim umrl), urednik »Čebelarja« Rojina iz Šmartna pri Kranju in Likozar z Rakovnika, Belle, ravnatelj kmetijske šole v Št. Jurju, vlastelin Wittman iz Varaždina in društveni predsednik Kurbus.

Na razpolago so bile: 3 srebrne državne kolajne, 4 bronaste državne kolajne, 5 srebrnih kolajn kmetijske družbe štajarske, 50 srebrnih društvenih kolajn, 560 K v denarjih in vrhutegu 6 daril zasebnikov (2 servisa, 1 točilo, 1 srebrna ura, 1 cekin in smodke). Dobili so: sodnik Anton Zdolšek na Laškem in učitelj Miloš Levstik v Celju srebrno državno in društveno kolajno, Ivan Strgar, čebelar v Bitnju pri Boh. Bistrici srebrno državno kolajno, Peter Majdič, trgovec v Celju in Ferdo Paar, trgovec v Varaždinu bronasto državno kolajno, Franc Vuga, trgovec na Grobelnem in Jožef Stampfl, krčmar v Strasgojnicah pri Pragarskem bronasto in društveno kolajno, Jožef Kosi, c. kr. poštni nadoficijal v Celju ter Ludovik Černe, nadučitelj v Grižah srebrno kolajno kmetijske družbe in društveno kolajno, (Kosi še razen tega denarno darilo), Anton Mirnik, c. kr. poštni nadoficijal v Celju in Anton Jošt, profesor v Celju srebrno kolajno kmetijske družbe in društveno kolajno, Alfonz Jurše, orožniški stražmojster na Planini srebrno kolajno kmetijske družbe (in servis). Društveno kolajno in denarno darilo so dobili: Janko Časl, nadučitelj v Špitaliču pri Konjicah, Andrej Pikel, čebelar na Ložnici pri Žalcu, Ivan Lukman, učitelj v Šoštanjju, Jožef Armič, učitelj v Velenju, Blaž Urbanič, posestnik pri Sv. Ani na Krembergu, Valentin Pulko, nadučitelj na Gorici pri Mozirju, Francišek Zupančič, nadučitelj v Št. Rupertu nad Laškim. Društveno kolajno so dobili: Anton Herle, čebelar v Solčavi, Francišek Samec, posestnik na Ložnici pri Celju, Janez Šervicelj, čebelar v Podravljah na Koroškem (pred kratkim umrl), Srečko Pečar, učitelj v Št. Pavlu pri Preboldu, Josip Klopčič, nadučitelj v Št. Petru v Savinski dolini, Peter Šlegel, postajenačelnik v Vižmarjih na Gorenjskem, Anton Sivka, nadučitelj v Št. Jurju ob južni železnici, Ivan Jurančič, potovalni učitelj v Andrencih v Slov. gor., Matija Černe in Francišek Žerjav, orožniška stražmojstra v Št. Jurju ob juž. železnici, Alojzij Arlič, čebelar v Soteski pri Vojniku, Francišek Vadnal, učitelj v Dobovi pri Brežicah, Anton Kupčič, ekonom na Ptujski gori, Francišek Roškar, nadučitelj v Loki pri Žusmu, Robert Grasselli, trgovec pri Sv. Jakobu, Simon Sekirnik, nadučitelj pri Sv. Jurju pri Rogatcu, Jožef Kranjc, kaplan v Žetalah pri Rogatcu, Radoslav Nemeč, čebelar v Dragotincih ob Ščavnicah, Josip Terčak, nadučitelj pri Sv. Ksaveriju v Savinski dol., tvrdka Ambrožič v Mojstrani na Gorenjskem, Josip Topolovšek, nadučitelj pri Sv. Jurju nad Dolom, Martin Kolar, čebelar v Logarovcih, Francišek Kumar, kmet v Slatinah nad Rečiško vasjo, Janez Kozinc, župnik na Slivnici pri Celju, Alojzij Trink, mizar v Ljubljani, Tomaž Kurbus, nadučitelj na Slivnici pri Celju, Jakob Preindl, učitelj pri Vel. Nedelji, Milutin Barač, tovarnar v Reki, Martin Perc, uradnik na Babnem pri Celju, Andrej Haladea, žel. uradnik v Rogoznici pri Ptujju, Francišek Dunaj, posestnik v Cezanjevcih in dr. Njegovan Vladimir v Križevcu na Hrvaškem. — Denarna darila so dobili: Avgust Waingerl, vrtnar na Sp. Hudinji pri Celju, Jakob Verbič, občinski tajnik v Št. Jurju ob juž. žel., Ivan Kodela, posestnik na Ostrožnem pri Celju, Francišek

Ajdič, kmetski sin na Rečici ob Paki, Francišek Srebrnič, nadučitelj v Zabukovju pri Sevnici, Jožef Žnidarič, kmet v Drakovcih pri Mali Nedelji, Jožef Ogorelc, krojač v Dobovi pri Brežicah, Alojz Bratina, studenčni mojster v Križevcih, Alojzij Črepinšek, kmetski sin v Ljubečnem, Francišek Dražnik, kmetski sin v Št. Ilju pri Velenju, Štefan Kočnik, čebelar v Tinjah pri Slov. Bistrici, Jožef Jurančič, posestnik pri Sv. Andražu v Slov. goricah, Ivana Soršak, posestnica na Pragarskem, Anton Pepel, čebelar v Št. Jurju ob Taboru, Ivan Zajc, kmetski sin v Vel. Obrežu, Janez Čretnik, župan na Slivnici pri Celju, Gregor Železnik, posestnik pri Sv. Duhu (Lučane), Martin Rantaša, čebelar v Oroslavcih, Jakob Ferenc, čebelar v Radincih, Martin Tratnik, čebelar v Št. Rupertu nad Laškim, Ignacij Ofentavšek, kmetski sin pri Sv. Tomažu pri Vojniku, Anton Šut, črevljar v Boračevi pri Radincih, Matija Mlinarič, kmetski sin v Radincih, Jakob Lubec, kmet v Forminu pri Možganjcih, Valentin Veber, delavec na Frankolovem, Josip Horvat, kmet na Podvincih pri Ptujski gori, Franc Ačko, cerkovnik na Tinjah pri Slov. Bistrici, Jernej Mikolič, čebelar v Žetalah pri Rogatcu, Josip Lešnik, mizar v Framu pri Račah, Josip Poljšak, železniški čuvaj na Rečici pri Bledu, Pavel Krevl, delavec v Trbovljah. — Ostali razstavljalci so ti-le: Andrej Merhar, posestnik pri Sv. Vidu nad Ljubljano, Anton Rižner, mizar v Gaberniku, Florjan Pušnik, župan v Golobinjeku, Ivan Kvac, nadučitelj v Šmartnem v Rožni dolini, Francišek Vavken, čebelar v Šmartnem pri Slov. Gradcu, Franc Vasle, posestnik na Gornji Ponikvi, Jožef Deržič, črevljar v Vel. Obrežu pri Brežicah, Peter Stepišnik, kmet v Gorišnici, Francišek Hrnja (ura), čebelar v Središču, Janez Matjašič, kmet pri Sv. Andražu v Slov. goricah, Janez Pintar, posestnik v Orehovivasi (točilo), Franc Cvetko, nadučitelj v Vučjivasi pri Križevcih, Matevž Ploj, kmet v Gornji Senarski pri Možganjcih (smodge), Alojzij Skuhala, kmet v Ključarovcih, Ivan Sajevec, kmet v Starivasi pri Postojni, Ivan Mlinarič, posestnik v Gornji Senarski, Francišek Šavrič, šolski sluga v Dobovi pri Brežicah, Jakob Pukmeister, nadučitelj pri Sv. Jedrti nad Laškim, Ivan Melanšek, kmetski sin v Lokovici pri Ptuju, Jakob Gradišnik, posestnik pri Sv. Duhu na Ostrem vrhu, Lovrenc Blažin, čebelar v Gorjušah na Gorenjskem, Tomaž Plohl, čebelar v Koračicah, Karl Sibanc, kmetski sin na Frankolovem, Miha Hrastnik, kmet na Brstniku pri Laškem, Francišek Ferlinc, župan v Šmarju pri Jelšah, Marko Slavič, posestnik v Ključarovcih, Jožef Skoliber, mlinar pri Sv. Urbanu, Anton Vrečer, kmet v Košnici, Miha Zagode, kmet na Ostrožnem, Janez Sovre, kmet v Studencih pri Hrastniku. — Vsak razstavljalec dobi diplomo in vrhutega še razsodniki in gospodje Juro Deteček, notarski kandidat v Celju, Ivan Kramar, učitelj v Celju ter Avgust Sušnik, graščak na Lanofu pri Celju za svoje sodelovanje.

Tudi gmoten uspeh razstave je dovoljen: primanjkljaj znaša namreč samo 314 K 09 h, ki pri tako velikem moralnem uspehu ne pride v po-

štev. Med postavkami dohodkov znaša: podpora ministrstva 2000 K, vstopnina 646 K 20 h, okrajni zastopi: Laško 200 K, Šmarje 50 K, Ormož 30 K, Jurančič in štajarska hranilnica v Gradcu po 50 K, posojilnica v Mariboru, ljudska posojilnica v Celju, dr. Božič v Celju, dr. Kukovec v Celju (že med vstopnino vračunjeno), posojilnica v Dolu po 20 K, Černež, tvrdka Goričar-Leskošek v Celju, dr. Srebre v Celju in posojilnica pri Sv. Benediktu v Slov. goricah po 10 K.

Razstava je podala krasno podobo o spodnještajarskem čebelarstvu, pokazala je, kako lepo taisto napreduje, posebno pa tudi, da se oni sloji, od katerih je odvisen duševen in gospodarski napredek vsakega naroda, prav živo zanimajo zanj. Po socialnem stanju imajo učitelji med razstavljalci veliko večino in to je najboljša podlaga spodnještajarskemu čebelarskemu društvu ter poročstvo za njega uspešno bodočnost. Čast jim! Kdo bi si bil mislil, da se bode pri tako skrajno neugodni letini razstavilo toliko in takih predmetov, posebno pa toliko medu! In ta med je samo malenkosten odlomek letnega pridelka, ki se v primernih letih potroji! Kako močen gospodarski vir, kako bogat zaklad je po takem čebelarstvu za spodnještajarske Slovence! Ta zaklad mora društvo svojemu narodu izkopati; v to mu pomagaj delavnost članov in dobra volja pristojnih oblasti! Onim pa, ki so na kakršenkoli način pripomogli do tega uspeha: srčna hvala!

Z.

Iz Podstrmca (podružnica Rob). Že mnogo je poročal »Slovenski Čebelar« o pretekli čebelarski letini; ta je nas čebelarje prav pošteno »potegnila«. Kakor smo se pri nas predlansko leto bahali, tako smo lansko leto moledovali. Zadnji up je bila ajda, zato smo odpeljali čebele v Radohovovas; šele iz paše grede sem jo »pogruntal«, da so muhe tja grede godrnjale, češ, kaj nas vlačijo naši gospodarji semtertja; doma je bilo suho, v Radohovi vasi bode pa mokro — pa ne od medu, ampak od dežja. — Vzemil sem 33 panjev, med temi več panjev s premakljivim delom. Seveda je bilo treba v jeseni dobro nakrmiti. Moral sem poseči po sladkorju. Pustil sem ljudstva počivati do 5. februarja. Ker je bil ta dan lep in brez vetra, sem se v strahu približal čebelnjaku, da se prepričam, če ni kaka družina zaspala za večno. Pregledal sem vse panji in našel vse v redu. To je prvi up za prihodnje čebelarsko leto.

Nekaj dni prej pa me je razveselil sam »Slovenski Čebelar« (1. štev.). V prvem hipu ga nisem spoznal. Ko sem mu dobro pogledal v »obraz« sem se mu nasmejaj, ker je res čedno, prav lepo opravljen. Gospod urednik mu ni zastoj obetal v zadnji številki lanskega letnika »novo suknjico«. — Nisem

zadnjič »Čebelarju« zastoj stisnil še eno kronico v roko, bodem vsaj svojega starega znanca vnaprej še bolj vesel. Kar vrteti se je moral pred menoj, da sem ga vsega ogledal. Še celo v njegovo »drobovje« sem hotel videti in našel sem marsikaj novega in poučnega. Le prihajaj, dragi »Čebelar«, tak med nas, sveti Ambrož, ti pa nam izprosi boljše čebelarsko letino kakor lani.

Rozman Fr., odbornik.

NAŠE OPAZOVALNICE.

POROČEVALEC AVG. BUKOVIC.

Mesečni pregled za december 1912 in januar 1913.

Kraj	Panj je na teži						Prebitek	Poraba Panj nanese največ dkg	Dne	Temperatura			Izletnih dni z dežjem	s snegom	Dnevi					
	pridobil dkg			izgubil dkg						najvišja	najnižja	srednja mesečna			s solncem			z vetrom		
	Mesečna tretjina														0	1/2	celi			
	1	2	3	1	2	3														
Ljubljana	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-		
Kranj	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+ 8	- 9	0	-	1	5	20	8	3	9	
Podgorje pri Kamniku	-	-	-	25	40	25	-	90	-	+12	- 8	+ 2	8	5	6	-	12	9	10	6
	-	-	-	20	25	35	-	80	-	+ 9	- 9	+ 0	6	-	2	4	20	8	3	13
Il. Bistrica	-	-	-	40	-	10	-	50	-	+10	- 5	+ 4	2	2	4	-	9	12	10	17
	-	-	-	10	20	30	-	60	-	+ 8	- 7	+ 2	3	3	5	5	13	13	5	6
Brojnica pri Nabrežini	-	-	-	30	30	10	-	70	-	+15	+ 4	+ 9	2	17	9	-	15	3	13	11
	-	-	-	25	20	20	-	65	-	+14	- 2	+13	9	8	6	2	18	2	11	16
Struge pri Dobropoljah	-	-	-	30	15	40	-	85	-	+10	-11	+ 4	4	4	7	1	17	7	7	19
	-	-	-	30	35	50	-	115	-	+ 7	-13	- 1	2	1	3	7	25	4	2	21
Strlac pri Šmarjeti	-	-	-	30	45	25	-	100	-	+14	- 5	+ 3	7	6	7	1	14	7	10	10
	-	-	-	30	30	60	-	120	-	+11	- 7	+ 1	2	6	5	6	15	6	10	13
Metlika	-	-	-	30	60	45	-	135	-	+15	- 5	+ 1	2	5	7	1	15	16	-	18
	-	-	-	25	30	55	-	110	-	+11	- 7	+ 0	5	2	3	7	19	11	1	17
Sv. Duh na Ostrem vrhu	-	-	-	25	40	20	-	85	-	+ 7	- 6	+ 1	6	3	1	?	4	13	14	?

Opomba. Pri vseh opazovalnicah zadeva prva vrsta številk mesec december, druga pa januar.

December in januar sta bila za čebele še dosti ugodna. Ni bilo niti posebnega mraza, niti preveč gorkote. V temperaturi ni bilo nikjer stalnosti. Čebele vsled tega niso imele pravega zimskega miru. Povsod so se trebile koncem decembra (27. do 29.), večinoma pa tudi koncem januarja. Dežja in snega je bilo dovolj. Vsled razmeroma ugodnih toplotnih razmer so čebele porabile precej zaloge. Mrtvic je bilo dosti,

kajti vsled neugodnega vremena in slabe paše v septembru so matice zgodaj prenehale staviti zalego in panji so se vzimili pičli na živali, skoraj brez mladice, stara žival je pa kmalu padla.

Ljubljana. Opazovalnica se je začasno opustila. Nanovo se bo pričelo opazovati s 1. aprilom letos. Bukovic.

Kranj. Poročila za december ni. Januar je bil še dosti mil, dasi vedno oblačen in meglen. Čebele so se koncem decembra trebile, pozneje ne več. Panj na tehničnici je umrl. (Oho! — Opomba poročevalca.) Pri pregledovanju tega panja sta se našli dve matici. Konjedič.

Podgorje pri Kamniku. Prva in druga polovica decembra je bila mrzla, toplomer je kazal 8° mraza, bilo je pa tudi par gorkih izletnih dni. To je provzročilo, da so čebele porabile precej živeža. V splošnem je bilo navidez vse v redu. Januarja so bile čebele mirne. Snega malo, temperatura po noči 5—7° pod ničlo, 31. januarja — 9°. Druga leta je bilo v tem času 16—18° mraza. Čebele so razmeroma dosti porabile; mogoče je res, da použijejo čebele, ki prezimujejo na sladkorju, več, nego tiste, ki sede na čistem medu.

Ilirska Bistrica. Temperatura je bila za december jako mila, nebo oblačno, vreme deževno, brez snega in burje. Čebele so dva dni nekoliko izletavale. Stanje panjev je povoljno. Posebnih pojavov ni. — Januarja je padel prvi sneg, ležal je pa le par dni, ker sta ga vzela dež in juž. Temperatura je bila večinoma nizka, burje malo. Nekateri panji so izletavali 3. in 26. dan pri 8° gorkote. Posebno pridno so se čebele posluževale napajališča. — Prezimumjem na prostem enostenskega in dvo-stenskega amerikanca dvojčka. Dvojček (2 ljudstvi) je porabil 100 dkg, dvostenski 70, enostenski pa 80 dkg. Žnideršič.

Strle pri Dobropoljah. Vzemil sem panji na gozdnem medu, dodal pa 1½ kg sladkorja, mešanega z ajdovim medom, tako da je vsak panj dobil 2 kg. Dokler so imeli panji to hrano, so se dobro počutili, sedaj je pa tako stikanje za vodo, da silijo čebele pri zelo nizki temperaturi iz panjev. Dne 26. januarja so leteli panji, obrnjeni proti severovzhodu pri 7°. Panji bodo na živali zelo oslabeledi in, kakor kaže, bo padlo precej matic. Tudi sosed-čebelar se pritožuje nad maticami. Kaj je temu vzrok? Ali morda uši, ki jih je bilo jeseni polovico matic polnih? Meglen.

Strlac pri Šmarjeti. December je bil še dosti dovoljen; imeli smo 6 izletnih dni, toda žalostno je, da je vsakokrat mnogo čebel odrevenelo, to pa vsled močnega mrzlega vetra. V primeri z novembrom je bila poraba živeža manjša za 40 dkg. — Januarja čebele niso letele, kar se že dve leti ni pripetilo. Vreme dosti ugodno, snega je padlo 12 cm, ki pa ni obležal. Poraba živeža je bila normalna, zadnje mesečno tretjino je panj tudi vsled burje izgubil na teži. Gregorič.

OD OSREDNJEGA ČEBELARSKEGA DRUŠTVA.

XVII. odborova seja, dne 20. januarja 1913. Sestava in odobritev čebelarskega zakona.

XVIII. odborova seja, dne 15. februarja 1913. Tajniku se naroči, da pre-skrbi do prihodnje odborove seje vzorce steklenic za med. Razdelitev sladkorja se poveri tajniku in blagajniku H. Zirkelbachu. Gg. Humek in Bukovic se naprošata, da sestavita načrt predavanj po deželi. Ustanovi se opazovalnica v Ortneku. G. Babnika naproša odbor, da aranžira veselico v korist društvu. Neka prošnja za državno podporo, poslana v presojo, se priporoča. — Raznoterosti.

IZ SPODNJEŠTAJERSKEGA DRUŠTVA.

NAZNANILO.

Slovensko čebelarsko društvo za Spod. Štajersko javi svojim članom, da nam je c. kr. finančno ministrstvo dovolilo 4 stote brez-davčnega sladkorja za spomladansko pitanje. — Sladkor stane 40—45 h kg v Pragi.

Vsak član lahko dobi 5 kg za ljudstvo. Izključeni so pa oni, ki so ga že jeseni dobili.

Kdor želi sladkor, naj javi množino v kg do dne 22. febru-
arja; navede naj tudi železniško postajo. Na pozneje došle prijave
se ne bom mogel ozirati, ker moram do 24. febru-
arja poslati na-
slove v Prago.

Tomo Kurbus, t. č. predsednik.

Slivnica, dne 6. febru-
arja 1913.

Odbor Spodnještajerskega čebelarskega društva je imel svojo sejo dne
6. januarja t. l. v Narodnem domu v Celju.

1. Gospod predsednik naznanja, da so diplomi sedaj podpisani ter se
bodo začeli razpošiljati. Tudi kolajne in denarna darila se pošljejo še ostalim
skupno z diplomami.

2. Gospod podpredsednik poroča o denarnem uspehu razstave. Ker še
vsi računi niso poravnani ter dovoljene subvencije še tudi ne izplačane, se
bodo računi šele pri prihodnji seji definitivno odobrili.

3. Prošnji neke podružnice za denarno podporo se sedaj ne ugoti.

4. Prečita se dopis Slov. čeb. društva v Ljubljani, ki naznanja, da je
vsled sklepa z dne 31. decembra 1912 zvišalo članarino na 3 K. Ker moramo
radi tega za Čebelarja plačati v Ljubljano 2.50 K, je tudi naše društvo pri-
morano zvišati članarino na 3 K. Gospodje predsedniki podružnic se prosijo,
da ta slučaj blagovolijo tolmačiti svojim udom in pobrati udnino v znesku 3 K.

5. Razgovarja se o eventualni vpeljavi Žnideršičevega panjú tudi pri nas
na Spodnjem Štajerskem ter se naroča tajniku, da se obrne v imenu društva do
gospoda Humeka za potrebna pojasnila.

6. Ker Kmetijska družba za Štajersko plačuje le svoje potovalne učitelje
in se na naše ne ozira, se sklene, da se bodo, počenši z novim letom, hono-
rirali le tisti predavatelji, ki jih delegira naše društvo, oziroma predsednik.
Vse podružnice tedaj, ki žele pri svojih zborovanjih kakšno poučno preda-
vanje, morajo to pravočasno naznaniti predsedniku društva, ki potem od-
pošlje enega izmed čebelarskih potovalnih učiteljev.

Tajnik.

KRANJSKE PODRUŽNICE.

Čebelarica podružnica na Robu pri Vel. Laščah naznanja s tem, da se vrši občni zbor z navadnim sporedom v nedeljo 23. februarja po sv. maši (t. j. ob 11. uri) dopoludne v šoli na Robu. K obilni udeležbi vabi vse člane — posebno tudi oddaljene — odbor.

Škofjeloška čebelarica podružnica naznanja svojim članom, da ima svoj redni občni zbor dne 9. marca ob 3. uri popoldne v prostorih gospe Marije Jelovčan v Stari Loki z običajnim sporedom. Vabijo se čebelarji in prijatelji čebelarstva, da se ga udeleže v obilnem številu. Odbor.

Kamniška čebelarica podružnica naznanja svojim udom, da obsega podružnica sledeče poštne okraje: Domžale, Dol pri Ljubljani, Kamnik, Komenda, Lukovica, Mengeš, Radomlje, Trzin in Vodice. Vsi v teh poštih okrajih bivajoči člani »Slovenskega osrednjega čebelarskega društva« so obenem člani podružnice Kamnik, kateri so priklopljeni ter uživajo enake dolžnosti in pravice te podružnice. Kdor še ni v posesti pravil in društvenega znaka, naj to javi podpisnemu, to pa le, ako more dokazati, da je plačana udnina za leto 1913. Niko Sallath, t. č. predsednik.

Selška čebelarica podružnica naznanja svojim članom, da ima svoj redni občni zbor 16. marca, t. j. na Cvetno nedeljo ob 3. uri popoldne v gostilni na Frtici v Selcih. Na zboru bo morebiti tudi eden izmed gospodov od osrednjega društva predaval o čebeloreji. Obenem se bo pobirala članarina za tekoče leto. Člane podružnice vabim k obilni udeležbi in prosim, da tudi svojim prijateljem, posebno mladim čebelarjem svetujete, naj pristopijo k podružnicam. Fr. Lotrič, t. č. predsednik.

Čebelarica podružnica na Bohinjski Beli ima svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom v nedeljo dne 2. marca popoldne v stari šoli. Zunanji člani naj do takrat pošljejo članarino blagajniku podružnice na Boh. Beli.

Čebelarica podružnica na Krki ima dne 2. marca ob 3. uri popoldne občni zbor v gostilni Frančiška Mačovec na Krki. Obenem se bo pobirala udnina za to leto. Prosimo polnoštevilne udeležbe. Alojzij Globokar, predsednik.

ŠTAJERSKE PODRUŽNICE.

Čebelarica podružnica za Ormož in okolico vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se vrši v nedeljo dne 9. marca ob 3. uri popoldne v društveni sobi kletarske gostilne v Ormožu (na levo) po običajnem sporedu. K obilni udeležbi vabi uljudno odbor.

Čebelarica podružnica za Celje in okolico bo sprejemala udnino od svojih članov do 15. marca t. l. Kdor udnine do tega časa ne bo plačal in bo še hotel imeti »čebelarja«, bo moral poslati udnino »Čebelarskemu društvu« v Ljubljano. Blagajnik.

Šaleška podružnica v Šoštanju ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 23. februarja ob 1. uri popoldne v šolskem poslopju. Naj se ga vsi udje zanesljivo udeleže.

J. Lukman.

PRIMORSKE PODRUŽNICE.

Podružnica Grahovo ob Bači. Pri občnem zboru dne 2. t. m. so bili izvoljeni v odbor grahovske podružnice naslednji: Rakovšček Josip, nadučitelj pri Sv. Luciji, predsednikom; Kašca Frančišek, nadučitelj v Tolminu, podpredsednikom in tajnikom; Vales Josip, prožni mojster v Kanalu, blagajnikom; Kranjec Anton, posestnik na Ponikvah; Šorli Ivan, knjigovez na Koritnici, odbornikom. Tajnik.

Čebelarska podružnica v Rihemberku je morala vsled slabega vremena dne 2. februarja 1913 preložiti občni zbor na dne 4. marca, ki se bo ravnotam in z istim sporedom vršil, kakor je bil naznanjen v »Slovenskem Čebelarju« št. 1. Ako bi ne bilo ob določeni uri zadostno število udov, se občni zbor vrši pol ure pozneje ob vsaki udeležbi udov.

Okameneni med. Ameriški rudokopni veščak Ferry je v svoje strokovne svrhe potoval po Mehiki. 90 milj južno od mesta Chihuahua je prišel v dolinsko kotlino, ki so jo od vseh strani obroblyale tropične rastline. Obdajajoče jo skale so očitno apnenčeve formacije; vsaka skala pa je imela streho iz umazanobe, svetlikajoče se snovi. »Dal sem Indijancu, ki me je spremljal,« tako piše Ferry, »svoj nož, da odseka nekaj te snovi. Ko sem zgornjo rumenkasto plast obrisal, se je pokazala bela tvarina, ki se je ob straneh, kjer je bila odsekana, svetlikala v solncu. Vzel sem kosček v usta in okus je bil tako sladak, da še nikdar kaj tako sladkega nisem okusil. Bil je med, okamenen med! Stvari si ne morem drugače razlagati, kakor da so čebele v pradavnem času nosile svoj med v razpokline skal, ki se je kasneje pod vplivom plinov strdil kakor kamen, ali pa na drevesa, ki so kasneje okamenela. Nisem strokovnjak v tej znanosti, toda po mojem mnenju je bilo treba mnogo tisoč let, da se je napravil ta naravni »kandisov sladkor«. Ferry je stvar predložil strokovnjakom, da jo preiščejo.

Sredstvo proti influenci in nahodu. Ko zbolíš za influenco, pij vsak dan zjutraj in zvečer skodelico čaja iz rmana in žlicé medu. Tudi nahod odpraviš, če spiješ skodelico zgoraj opisanega čaja. Slabotni, bolelni in bleđi otroci kakor odrasli naj pijo tak čaj vsak dan.

Sveži zrak pozimi. Kako Amerikanci skrbijo v zimi čebelam za čisti zrak, je razvidno iz naslednjega. Panjem, ki jih postavijo črez zimo v klet, odvzamejo dno, da je spodnja stran cela odprta. Postavijo, oziroma naložijo pa panji tako, da je pod njimi prazen prostor, kamor se baje čebele obesijo liki roj na veji ter se tako na spodnjem delu satovja viseče prav dobro počutijo.

Ako se pa dno ne odvzame, imajo panji v prednji strani 5 cm visoko, po celi panjevi širokosti segajočo odprtino, takoimenovano zimsko žrelo. Panji, ki prezimujejo na prostem, imajo 12—20 mm visoko žrelo, ki istotako sega čez celo prednjo stran. Pred žrelom je še seveda pritrjena deska, ki brani vetrovom naravnost v panj pihati. Pri nas pa, ko imajo panji v primeri k temu tako majhna žrela, jih še nekateri zamašijo tako, da bi komaj svinčnik skoz potisnil. C. Schachinger tudi strogo zahteva žrelo v zimi popolnoma odprto; niti mreže proti mišim ne odobrava; za te so pasti, strup itd. Jurančič.

Zoper čebelni pik. Beli mak je dobro sredstvo proti čebelnemu piku. Če čebela piči, se vzame glavico belega maka, zarezje ter stisne par kapljic mlečnega makovega soka na pičeno mesto. Bolečina odneha in oteklina poneha takoj.

Marljiva čebela. Čebela nabere pri vsakem izletu $\frac{5}{10}$ g. Za sto gramov potrebuje 20.000 izletov. 60% tega medu je voda. Torej mora čebela nič manj nego 25.000krat izleteti, da nabere 1 kg čistega medu. Za 100 kg je treba 2.500.000 izletov.

Ropanje se odpravi s tem, da se namočijo gobice v karbolno kislino in salmijak z vodo in postavijo pred žrela. Namočene gobice se obesijo okrog čebelnjaka.

Zoper grizo je najboljšo zdravilo solicil-špirit, ter se par kapljic primeša med gorak pitanec.

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Vprašanje: Večina mojih plemenjakov prezimuje na spodnjih satih. Predlansko jesen sem pri vseh takih panjih zamenjal vrste: prevesil sem spodnje sate v zgornjo vrsto in obratno. Pretekla jesen pa me je prehitela, zato vprašam, če prevesim lahko takoj zdaj, ko so čebele začele že nekoliko izletavati?

(Fr. J. pri Sv. J. ob Ščavnici.)

Odgovor: Iz vprašanja je sklepati, da čebelarite v dunajskem društvenem stojaku, obenem pa tudi, da ima večina Vaših panjev obilno zimske zaloge, zakaj v dunajčanu se vsedajo navadno samo ljudstva z malo živežem v zgornjo etažo. Naravna lega medu v pokončnem panju je vedno zgoraj, in to poletni kakor tudi pozimi, oziroma poletni tudi nekoliko okoli zalege, pozimi nekoliko okoli klopčiča prezimujočih čebel. Ker pa čebele ne prezimujejo rade na polnih, zadelanih satih, kakršni so v dunajčanu po naravni legi v zgornji vrsti, zato se pomaknejo na zimo na spodnjo vrsto, kjer so sati povečjem ali vsaj deloma prazni, zakaj ti sati so gorkejši, ne le ker se je valila čez poletje v njih zalega, ki je pustila v celicah prenežne, svilnate srajčke, ampak tudi zato, ker je v celicah zrak, ki vzdržuje v gnezdu enakomerno toploto, in ko mrzaboli pritisne, zleze še v sleherni prazni celico — seveda kolikor jih pač ljudstvo obseda — po ena čebela. Kadar porabijo čebele med v spodnji etaži, se pomikajo za njim v zgornjo. Blagor pa čebelam, kakor tudi Vam, ako ga niso porabile do toliko izdatne paše, da jim stare zaloge ni več treba. Tedaj jim preostanek odvezemite, ga ali dajte potrebnim panjem, ali ga shranite za roje. Če ga pa ne rabite ne zato, ne za ono, in če je med v satju postal že zrnat, tedaj ga odprite ali ga vsaj z nožem ali vilicami na gosto prekrizajte, odprite medišče, in čebele Vam ga bodo same raztopile ter ga znosile v medišče — za prihodnjo rezervo. Tako bi bilo pravilno in dobro, zato naj imajo Vaše čebele glede prve ali druge etaže svojo voljo.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Urednik prosi c. gospode sotrudnike, naj blagovolijo pisati samo na eno stran papirja in naj pustijo nekoliko praznega roba za morebitne poprave ali dostavke. Večina sicer že itak tako dela, urednik pa želi, naj vsi, da mu ne bo treba nekaterih stvari popolnoma prepisavati. — Za to številko je bilo še nekaj težkoč, zato je zopet za par dni zakasnela, prihodnja pa izide točno 15. marca, in takrat priobčimo še zaostalo.

MALA NAZNANILA.

Pod tem naslovom objavljamo ponudbe članov brezplačno, to pa le **dvakrat** v letu.

Prodaj več dobro vzgojenih **orehov** 3—5 let starih in cepljene vrtnice 1—2 letne lepih vrst z imeni. Po naročilu izdelujem vsakovrstne pletarske potrebščine. Andrej Jemec, Petelinje 16, p. Dol pri Ljubljani. 2-1

Precejšno množino **točenega gozdnega medu** lastnega pridelka imam naprodaj v dežah po 50—60 kg à 1 K 40 h. Posodo, če se ne vrne, posebej zaračunam. Pločevinasta dežica 5 kg 7 K 50 h. I. Meglen, čebelar v Potiskavcu 3, p. Videm pri Dobropoljah, Kranjsko. 2-1

Prodaj **več sodcev finega medu-pitanca** od akacije in od travnih in gozdnih cvetic kg po 1 K 20 h. Ivan Uršič, velečebelarstvo v Iderskem, p. Kobarid, Gorjsko. 2-1

Kupim 100 panjev nemške normalne mede s čebelami. Cena po dogovoru. Jakob Prešern, čebelarstvo, Vrba, p. Žirovnica, Gorenjsko. 2-1

Kupci čebel, pozor! Člani čebelarstva družnice na Robu pri Vel. Laščah imajo skupno **247 panjev** čebel naprodaj, in sicer: Krampelj J. Čejtež, pošta Turjak, 7 p.; Škulj J., Srnjak, 10 p., Podlogar J., Srnjak, 12 p., Koprivec, Rob, 20 p., Zakrajšek J., Gradišče, 10 p., Hiti J., Vel. Osolnik, 8 p., Peček J., Ambrože, 30 p., Zakrajšek A., Škamevec, 8 p., Zakrajšek J., Neredje, 42 p., Žnidaršič J., Neredje, 12 p., (za te pošta: Vel. Lašče-Rob). — Rozman Fr., Podstrmec, 10 p., Ogrinc A., Lužarje, 8 p., Zajc J., Podžaga, 20 p., Marolt J., Črni potok, 10 p., (za te pošta: Vel. Lašče-Karlovalca). Oblak Fr., Sv. Gregor, 20 p., Pirnat Fr., Gošpinovo, 20 p.,

(za te pošta: Ortnek-Sv. Gregor). — Vsa ljudstva so zdrava in močna v navadnih kránjskih panjih. Vsakemu kupcu je na prosto voljo dano, da lahko kupi od posameznika po dogovorni ceni. 2-1

Garantiran pristni ajdov med, zanesljiv pitanec, 6 kg v pločevinasti posodi 10 K 80 h. Nadalje prodaj 10 panjev čebel nemške normalne mere na 7 celih okvirjih po 16 K. In 10 panjev na polokvirjih po 14 K s panji vred. Črez celo leto prodajam tudi čebele. J. N. Lubec, posestnik in čebelar, Formin, p. Možganci nize Ptujca. 2-1

Naprodaj je pristna domača slivovka, v vsaki množini, kakor tudi tropinovec liter po K 1'50. Velika množina visokodebelnih, cepljenih vrtnic v raznih bojah, komad po K 1'— do 1'20. **Točen med** K 1'20 kg, vse loco pri Fr. Gregorčiču, Strlec 13, p. Šmarjeta, Dolenjsko. 2-1

Garantiran ajdov med, zanesljiv pitanec, prodaja po 5 kg s posodo in poštnino po 7 kron, 50 kg za 65 kron, od 100 kg višje kilogram po 1 K 20 vin. Sreš Ivan, čebelar v Bratonce, pošta Belatinc, Zala, Ogrsko. 2-2

Proda se nad 50 kg jamčeno pristnega **točenega medu** in nad 10 kg čistega voska. Cena po dogovoru. Martin Podlipnik, posestnik in čebelar na Lipoglavu, pošta Radna pri Sevnici. 2-2

Radi odpotovanja v tujino prodaj **12 Alberti-Znidaršičevih panjev s čebelami.** Panji so popolnoma novi in natančno izdelani. Cena po dogovoru. M. Miklavčič, Volaka, p. Gorenja vas nad Škofjo Loko. 2-2

Udnina (3 K) in reklamacije naj se pošljajo upravništvu „Slovenskega čebelarja“ v Ljubljani, dopisi in članki za list pa uredniku „Slovenskega čebelarja“ Fr. Rojinu, nadučitelju v Šmartnem pri Kranju.

Odgovorni urednik **Hinko Zirkelbach.** Lastnik „Slovensko čebelarstvo“. Tiska „Katoliška Tiskarna“ v Ljubljani.

Najpotrebnejša čebelarska orodja

zlasti za Žnideršičev panj,
ima v zalogi osrednje čebelarsko
društvo v Ljubljani.

Natančni zaznamek potrebščin
se priobči v marčevi številki.

Pošilja se
le proti
povzetju.

Naročila je pošiljati gospodu **M. Humeku** v
Ljubljani, Linhartova ulica številka 12.

Žnideršičeve panji,

izdelane po Žnideršičevem originalu, opremljene z 18
okviri racionalne mere, matično rešetko in drugimi pritklinami,
dalje remeljce v vseh dimenzijah, blazine in druge potrebščine
izdeluje

Alozij Trink

mizarstvo s stroji . Ljubljana . Linhartova ulica 8
Cena kompl. panju 16 K, pri večjem naročilu primeren popust.

Izdelovalnica čebelarskega orodja
„Kranjsko tržno
čebelarstvo“ **Peter Majdič**

preje baron Rothschild, Smrek, pošta Višnja gora (Dolenjsko),

priporoča vsakovrstno čebelarsko orodje lastnega izdelka, posebno panji
vseh sistemov, vso pripravo za izdelovanje Alb. Žnideršičevih in drugih
panjev, stiskalnice za umetno satovje, rokavice, avbe, kadilnice „Smoker“
in razne druge pipe za kajenje, točila za med kakor tudi vse druge,
v to stroko spadajoče predmete, vse skrbnega in dovršenega dela,
po primerno nizkih cenah, na debelo in drobno.

Prodajalna v trgovini
„MERKUR“

Peter Majdič, Celje
Graška cesta št. 12.

KDOR

se zanima za čebelarstvo in hoče kupiti najpotrebnejše stvari, naj zahteva ilustrovan in z mesečnimi navodili opremljen cenik, katerega pošlje zastonj

**Povsod odlikovano!
Postrežba točna in
poceni.**

FR. SIMMICH

zaloga čebelarskega orodja v JAUERNIGU,
avstrijski Šleziji (österr. Schlesien)

Posebno se priporoča: **umetno satje** iz čistega voska, **razstojišča** za okvirje, **priloge za roje**, **matične kletke**, **kadilnike**, **čebelarske kape**, **pitalnike**, **klešče za okvirje**, **trčalnice**, **sita za čiščenje medu**, **vilice za odkrivanje medu**, **matične rešetke**, **zapahe za izletnice** itd.

(12)

Za spomladansko pitanje čebel imam na prodaj večjo množino pristnega točenega medu — pitanca.

Čebelarji pozor!

Prodajam v množinah nad 5 kg po K 1'50 1 kg. Posoda se do 50 kg računi po lastni ceni, nad 50 kg se pošlje s

posodo vred franko. Čebelarji, preskrbite se pravočasno s potrebnim dobrim pitancem!

Jos. Novak, čebelar, Notranje Gorice pri Ljubljani.

Prvi in največji
gorenjski
čebelnjak

M. Ambrožiča

v Mojstrani

pošilja:

Umetno satovje

iz čistega, jamčeno pristnega voska 1 kg 5 K,
3½ kg poštine prosto.

Jamčeno čisti, pravi med

za pitanje čebel itd. 5 kg v ploščevinastih
skatljah 8 K.

Ambrožičev panj

s 17 okvirji nemške normalne mere ali dunajske društvene mere in z okvirjem za okno, posebno pripraven in solidno izdelan — 6 K.

Lovilniki za roje,

posebno praktični 6 K.